

11 Puntualitzem encara una miqueta més, Sr Martí Olaya.

Hegeixo en els ~~nombres~~ 6 i 7 de la "Revista dels Orfeons de Catalunya", un article del Sr Martí Olaya ("Doncs si, puntualitzem"), publicat amb tots els honors i gales publicitàries, i aquesta vegada no fent constar (com s'ha fet únicament en la dita revista en ocasió del meu article "Puntualitzant") ~~Recordem~~

"que els articles signats expressen tan sols l'opinió dels seus autors" i ^{estampat} publicat, oi més, amb tipus de lletra més atractiu que

el men. (1)

2

(1) Abans d'entrar en matèria direi, a títol d'informació, que és cosa curiosa que la gran majoria dels qui formem l'equip dirigent i redactor de la "R. O. C.", no ens enterem del contingut total de la Revista que dirigim, fins el moment de la seva aparició a la llum pública, tot i que celebrem reunions periòdicament. ~~En varies de les quals hi ha ben pocs temes a tractar.~~

Pero, anem pels camins que el Sr Olaya³, amb verbala una mica agressiva i airada ens vol portar (i que ell em perdoni si la meua expressió no és justa).

Els dos primers paràgrafs titulats "Records" i "Defensa" no tenen res a veure amb els temes que jo vaig suscitar. I ~~sera~~, per tant, no els hauria de contestar. Però ja que el Sr. Olaya vol retreure fets passats, li diré, per carambola, que no em sembla gaire correcte ni gentil per la seva part, que empri el terme "escriclassar" com a di-

- no em de contestar. Sr. Martí: Quan
jo vaig escriure el meu article no pensa-
va en "escriu-dar-sai" a ningú. Puntualitza-
va, simplement, ço que ~~excepcional~~ per
la meua experiència i veterania diu-
la família orfònica tenia el dret
i el deure de puntualitzar. Ya deia
jo que les meues paraules anaven, en
absolut "deslligades de tot personalisme i
unicament dictades pel compliment d'un deure
inexcusable". Segurament que si jo el dia de l'i-
cident tan transcendental de l'ascensor (que
jo no recordo en absolut), hagués presentit

la futura personalitat de l'articulista⁵
amb qui tinc l'honor de dialogar, m'han-
-ria abstenint de tot advertiment. Ara
bé; el Sr. Martí està segur de no haver advertit
alguna vegada, o bé; si ell vol, escridassat
a cap vailet per un motiu semblant?
Si és així, el Sr. Martí és una persona
fora de sèril.

Manem al ^{tercer apartat} ~~23~~ de l'article, titulat "Inter-
-rogatori". Ben men; com podre sortir-me de la pro-
-va en que em posa la dialèctica del Sr. Martí
Olanya? Miraré de provar-ho

Essencialment el Sr. Martí dir que ell no m'empres

els records. Quan en el ^{seu} 7er Article "L'Orfó⁶
de Sant", afirmava que "hem estat massa temps
rumiant records en blanc (el subratllat és un)
de fruitar esperances", ell, si jo se'n llefi,
evidentment no concedia cap transcendència
al passat. Per això jo en canvi apuntava pre-
cisament la idea elemental de la continuïtat
entre passat, present i futur, no menyspreant
els records gloriosos, base de futures empreses,
car sense ells no seriem. ~~Va algú escriure com~~
~~part d'aquesta desorientada joventut nostra~~
~~que es pensa haver descobert el Mediterrani,~~
~~i per tant ens val donar a conèixer la seva~~
~~existència.~~ (punt i requir)

Ara, en el ^{seu} segon article ("Doncs si, puntualitzem")
si que són clares les seves paraules, ben vol
gut Sr. Olaya, quan ^{v.} afirma que en parlar
del reunir records el cicle no ha d'estar
encallat en la primera part, amb la
qual cosa em dona la raó, car admet
d'una manera implícita l'eficàcia d'una
continuitat entre passat, present i futur.
Celebro, doncs, que el meu article hagi tingut
la virtut, almenys, de fer-lo rectificar.

yo deia textualment: "Creiem sincerament que
el Director d'un Orfeó o d'una Coral té el dret
d'enseuylar els cançons que més li plaquin en

les manifestacions artístiques del seu grup, però (8
d'això a deixar entendre que «el llegatge públic
i universal de la polifonia» és el camí que
arregala «la línia de preparació seriosa i constant
d'un Orfeo» hi ha molta diferència. A més a més
aquesta faceta ha estat cultivada des de temps
immemorials per diversos Orfeons, entre els quals
el que el mestre Ribó dirigeix actualment etc.

L'equivocació del Sr. Martí en el seu primer
article fou la de presentar (o almenys semblar
que presentés) el Camí de la polifonia (per entendre
polifonia clàssica en la seva major extensió) com el
Camí (el nucli central és menys) de la preparació seriosa
d'un Orfeo, com si no n'hi haguessin d'altres. Jo
dic al Sr. Martí Olaya, i ho dic per experiència, que

a vegades, cantar una senzillea i delicada (9
melodia popular a l'unissó ben afuada i espre-
siva té tanta dificultat, o més, que cantar bé
una plana determinada de polifonia clàssica
i de la mateixa manera li podria presentar
moltes i delicadíssimes harmonitzacions de
melodies populars nostres en les quals la
dificultat d'afunació, d'emissió de la veu
(sense una veu ben encesa no hi ha afunació possible), de
fraseig etc. és superior a ^{la que existeix en} certes planes de
polifonia clàssica. I no parlo, naturalment,
del valor estrictament musical d'unes i altres
i, per tant, la "línea de preparació seriosa
i conscient d'un Orfeu" no té exclusivitat

10

en un gènere determinat, així com també
una plana de polifonia clòrica pot produir
"l'entusiasme i l'afalac de la multitud" de
la mateixa manera que una obra d'estil
popular. Cadasuna dintre el seu gènere,
i interpretades les dues, sempre, amb
la més gran honradesa artística.

—

El Sr. Olaya ens allargà que enten
per "respecte religiós a les partitures":
no equivocar notes i donar el degut valor
a les pauses. ~~Després d'això~~ En dir que
^{amb això} no més es referia ~~amb això~~ a l'Orfeó
de Sant, fa un flac favor als mestres que ~~han~~ han

prendit al mestre Ribó en la direcció de l'~~Orfeó~~ dit Orfeó. Jo estic segur que els mestres
Peire Moya i Eudard Sale no sofririen tan grans
confusions. Hauria quedat millor el Sr.
Marti' encenent altres "cues de palla", que
^{en voler-ho} ~~voler-ho~~ anar a ^{atacar} ~~atacant~~ indirecta i la-
mentablement el seu propi afanyament
choral o als mestres que l'han dirigit.

A la meua prefronta "dins" són els nous
corrents artístics i culturals als quals han
d'adaptar-se modernament els orfeons?
el Sr. Marti' en realitat, no respon res. Concre-
tament. No m'és dir, com si no ho sabéssim, que

12

"l'art i la cultura són coses que evolucionen
sempre "et" i que aquesta evolució no
vol dir pas esnobisme. ¿Es que jo he ne-
gat l'evolució de l'art i de la cultura,
en quan són art i cultura veritables?
Pateix seria el Sr Martí qui voldria que
la negués,

La "Conclusió forçada" del Sr. M. Olaya no
l'hauria tampoc de contestar. Però com que en
ella s'hi fan afirmacions gratuïtes i
indocumentades, no m'he donat al seu autor
que abans del naixement d'ell, el Sr. M. Millet
sabia perfectament, per experiència pròpia,

en què consisteix la vida precària d'al-¹³
guna de les nostres entitats ^{clownes} sabia perfecta-
ment, per què ell n'era protagonista, què
és anar a anar a anar un Orfeo zellugat quan
si miserablement i haver d'anar ell ma-
feix a anar a anar les cadies per tal que els can-
taires poguessin demure durant l'anar. Sabia
perfectament, per l'experiència pròpia què
és pujar les escales rònques per anar a anar
l'Orfeo en una sala petita i treta.

Ara he, el Sr. Martí Olaya, voldria veure'm
disposat a dialogar amb ell mateix, potser,
d'uns assumptes espínosos, ~~per~~ davant
d'uns cantaires que no tenen cap culpa que

les circumstàncies hagin provocat. ^(X) Tots ⁽¹⁹⁾
els cantaires de tots els nostres orfeons, però (com
ja he fet varies vegades potser ignorats
pel sr. Martí Alaya) em tindran amb
ells per exaltar la nostra obra orfeònica
que, si no tinguéssim un panatí, un exemple
gloriós, li seria ara ben difícil de
abreviar

Amis m'heu

(X) No estic disposat a seguir-lo per aquest }
canvi.
30 juny 1966.

PUNTUALITZEM ENCARA UNA MIQUETA MÉS, SENYOR MARTÍ OLAYA

Llegeixo en els números 6 i 7 de la REVISTA DELS ORFEONS DE CATALUNYA, un article del senyor Martí Olaya (Doncs sí, puntualitzem), publicat amb tots els honors i gales publicitàries, i aquesta vegada no fent constar (com s'ha fet únicament en l'esmentada Revista en ocasió del meu article Puntualitzant) "que els articles signats expressen tan sols l'opinió dels seus autors" i estampat, oimés, amb tipus de lletra més atraient que el meu.(1)

Però anem pels camins que el senyor Olaya, amb vèrbola una mica agressiva i airada ens vol portar (i que ell em perdoni si la meua expressió no és justa).

Els dos primers paràgrafs titulats "Records" i "Defensa" no tenen res a veure amb els temes que jo vaig suscitar. I, per tant, no els hauria de contestar. Però ja que el Sr. Olaya vol retreure fets passats, li diré, per carambola, que no em sembla gaire correcte ni gentil per la seva part, que empri el terme "escriidassar" com a sinònim de contestar. Senyor Martí: Quan vaig escriure el meu article no pensava "escriidassar" ningú. Puntualitzava, simplement, ço que per la meua experiència i veterania dintre la família orfeònica tenia el dret i el deure de puntualitzar. Ja deia jo que les meves paraules anaven en absolut "deslligades de tot personalisme i únicament dictades pel compliment d'un deure inexcusable". Segurament que si jo el dia de l'inci-

(1) Abans d'entrar en matèria diré, a títol d'informació, ~~que~~ ~~que~~ que la gran majoria dels qui formem l'equip dirigent i redactor de la R.O.C., no ens enterem del contingut total de la Revista que dirigim, fins al moment de la seva aparició a la llum pública, tot i que celebrem reunions periòdicament.

dent tan transcendental de l'ascensor (que jo no recordo en absolut), hagués pressentit la futura personalitat de l'articulista amb qui tinc l'honor de dialogar, m'hauria abstingut de tot advertiment. Ara bé, ¿el senyor Martí Olaya està segur de no haver advertit alguna vegada, o bé, si ell vol, escridassat cap vailet per un motiu semblant? Si és així, el senyor Martí és una persona fora de sèrie.

I anem al tercer apartat de l'article, titulat "Interrogatori". Déu meu ¿com podré sortir-me de la prova en què em posa la diad'intentar-ho. lèctica del senyor Martí Olaya? Miraré ~~de provar-ho.~~

Essencialment, el senyor Martí diu que ell no menysprea els records. Quan en el seu ~~xxxxxx~~ primer article "L'Orfeó de Sants", afirmava que "hem estat massa temps rumiant records en lloc (el subratllat és meu) de fruitar esperances", ell, si jo sé llegir, evidentment no concedia cap transcendència al passat. Per això jo en canvi apuntava precisament la idea elemental de la continuïtat entre passat, present i futur, no menyspreant els records gloriosos, base de futures empreses, car sense ells no seríem. Ara, en el seu segon article ("Doocs sí, puntualitzem") sí que són clares les seves paraules, ben volgut senyor Olaya, quan vostè afirma que en parlar de rumiar records el cicle no ha d'estar encallat en la primera fase, amb la qual cosa em dóna la raó, car admet d'una manera implícita l'eficàcia d'una continuïtat entre passat, present i futur. Celebro, doncs, que el meu article hagi tingut la virtut, almenys, de fer-lo rectificar.

Jo deia textualment: "Creiem sincerament que el Director d'un Orfeó o d'una Coral té el dret d'assenyalar els camins que més li plaguin en les manifestacions artístiques del seu grup, però d'això a deixar entreveure que «el llenguatge sublim i universal de la polifonia»

és el camí que assenyala «la línia de preparació seriosa i conscient d'un Orfeó» hi ha molta diferència. A més a més aquesta faceta ha estat cultivada des de temps immemorials per diversos Orfeons, entre els quals el que el mestre Ribó dirigeix actualment, etc.

L'equivocació del senyor Martí en el seu primer article fou la de presentar (o almenys semblar que presentés) el camí de la polifonia (jo entenc polifonia clàssica en la seva major extensió) com el camí (el subratllat és meu) de la preparació seriosa d'un Orfeó, com si no n'hi haguessin d'altres. Jo dic al senyor Martí Olaya, i ho sé per experiència, que a vegades cantar una senzilla i delicada melodia popular a l'uníson ben afinada i expressiva té tanta dificultat, o més, que cantar bé una plana determinada de polifonia clàssica. I de la mateixa manera li podria presentar moltes i delicadíssimes harmonitzacions de melodies populars nostres en les quals la dificultat d'afinació, d'emissió de la veu (sense una veu ben emesa no hi ha afinació possible), de fraseig, etc., és superior a la que existeix en certes planes de polifonia clàssica. I no parlo, naturalment, del valor estrictament musical d'unes i altres. I, per tant, la "línia de preparació seriosa i conscient d'un Orfeó" no té exclusivitat en un gènere determinat, així com també una plana de polifonia clàssica pot produir "l'entusiasme i l'afalac de la multitud" de la mateixa manera que una obra d'estil popular, cadascuna dintre del seu gènere, i interpretades totes dues, sempre, amb la més gran honradesa artística.

El senyor Olaya ens aclareix què entén per "respecte religiós a les partitures": no equivocar notes i donar el degut valor a les pauses. En dir que amb això només es referia a l'Orfeó de Sants, fa un flac favor als mestres que han precedit el mestre Ribó en la di-

recció de dit Orfeó. Jo estic segur que els mestres Pérez Moya i Elisard Sala no sofriren tan greus confusions. Hauria quedat millor el senyor Martí encenent altres "cues de palla", perquè, en voler-ho arranjar, ataca indirectament i lamentablement el seu propi agrupament coral o els mestres que l'han dirigit.

A la meua pregunta "Quins són els nous corrents artístics i culturals als quals han d'adaptar-se modernament els orfeons?", el senyor Martí, en realitat, no respon res concretament. Només diu, com si no ho sabéssim, que "l'art i la cultura són coses que evolucionen sempre, etc." i que aquesta evolució no vol pas dir esnobisme. És que jo he negat l'evolució de l'art i de la cultura en quant són art i cultura veritables? Potser seria el senyor Martí qui voldria que la negués.

La "conclusió forçada" del senyor Martí Olaya no l'hauria tampoc de contestar. Però com que en ella es fan afirmacions gratuïtes i indocumentades, només diré al seu autor que abans del naixement d'ell, Lluís Mª Millet sabia perfectament, per experiència pròpia, en què consisteix la vida precària d'alguna de les nostres entitats corals. Sabia perfectament, perquè ell n'era protagonista, què és anar a assajar un Orfeó rellogat quasi miserablement i haver d'anar ell mateix a arranjar les cadires per tal que els cantaires poguessin seure durant l'assaig. Sabia perfectament, per experiència pròpia, què és pujar les escales rònegues per anar a assajar l'Orfeó en una sala petita i trista.

Ara bé, el senyor Martí Olaya voldria veure'm disposat a

dialogar amb ell mateix, potser, d'uns assumptes espinosos, davant d'uns cantaires que no ~~tenen~~ cap culpa que les circumstàncies hagin provocat. No estic disposat a seguir-lo per aquest camí. Tots els cantaires de tots els nostres Orfeons, però (com ja he fet diverses vegades potser ignorades pel Sr. Martí Olaya) em tindran amb ells per exaltar la nostra obra orfeònica que, si no tingués un passat i un exemple gloriós, li seria ara ben difícil de sobreviure.

LLUÍS Mª MILLET

30 de juny del 1966